

Aan MINDEF, STASDEF
Van PDGB
Afgestemd met CDS, HDFC, DJZ, DCo

TER BESLISSING

Datum
21 september 2023

Onze referentie
BS2023027468

Opgesteld door

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■ @mindef.nl

Aantal bijlagen
3

Nota

Aanbieding rapporten Inspectie Veiligheid Defensie
"Schietongeval kamp Marmal, Afghanistan" en "Val van een
CV90"

Aanleiding

Defensie ontving op 18 augustus 2023 het rapport "Schietongeval kamp Marmal, Afghanistan. Onderzoek naar schietongeval tijdens oefening op kamp Marmal, Mazar-e-Sharif, 16 januari 2021" en op 29 augustus 2023 het rapport "Val van een CV90. Onderzoek naar een voorval tijdens herstelwerkzaamheden, 6 september 2019" van de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD). Het DGB heeft, conform het besluit van de staatssecretaris (BS2023026033), één beleidsreactie opgesteld die u samen met beide IVD-rapporten in beginsel op donderdag 28 september 2023, maar uiterlijk op vrijdag 29 september 2023, aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

Met de Kamerbrief biedt u beide onderzoeksrapporten aan de Tweede Kamer aan. U bent eerder geïnformeerd over de inhoud van de beide rapporten (BS2023025229 & BS2023026033). In de Kamerbrief gaat u eerst in op het rapport naar aanleiding van het schietongeval kamp Marmal om vervolgens in te gaan op het rapport met betrekking tot de val van een militair van een CV90. Voor beide rapporten schetst u in de Kamerbrief de conclusies en aanbevelingen. U neemt de aanbevelingen van de IVD over en schetst hoe u hier opvolging aan wilt geven. U benoemt daartoe een aantal reeds getroffen maatregelen die u continueert en/of intensificeert en u treft een nieuwe maatregel.

Toelichting

Schietongeval kamp Marmal, Afghanistan

De IVD heeft onderzoek gedaan naar een schietongeval tijdens de oefening *Guardian Angel* d.d. 16 januari 2021 op kamp Marmal in Afghanistan tijdens de NAVO-geleide *Resolute Support* missie waarbij een Nederlandse militair van de Koninklijke Landmacht ernstig gewond en blijvend invalide raakte. Dit gebeurde door een ongewild schot met scherpe munitie uit een wapen van een andere Nederlandse militair.

De IVD geeft in een reconstructie de directe factoren weer die bijdroegen aan het ongeval. Daarnaast gaat zij in op de indirecte factoren die hebben bijgedragen aan het ongeval. Op basis van haar constatering doet de IVD twee aanbevelingen:

- Besteed in het gereedstellingsproces ter voorbereiding van missies bijzondere aandacht aan operationeel risicomanagement en beoefen het voorafgaand aan de missie met de commandanten en overige sleutelspelers;
- Stimuleer de naleving van de beheersmaatregelen en de individuele discipline gedurende missies, in het bijzonder op het gebied van wapens en munitie, en zie hierop toe.

U neemt deze aanbevelingen over en beziet deze in samenhang. Dit doet u omdat beide aanbevelingen immers aansporen om meer aandacht te hebben voor veiligheid in voorbereiding op en uitvoering van

missies. Naar aanleiding van de aanbevelingen benoemt u een aantal maatregelen die Defensie neemt, continueert en/of intensificeert:

- *'Tone at the top'* blijft van belang. De rol van het veiligheidscomité wordt aangescherpt, er komt meer expliciete aandacht voor defensieonderdeel-overstijgende knelpunten;
- Defensieonderdelen hebben reeds de opdracht gekregen om zich te buigen over aanvullende mogelijkheden om meldingsbereidheid en veiligheidsbewustzijn te bevorderen. Dergelijke initiatieven blijft u aanmoedigen;
- In 2021 heeft Defensie een *e-learning* 'veiligheid' ontwikkeld. Met oog op onderhavig IVD-rapport actualiseert en herzielt Defensie deze *e-learning*. Daarnaast zal in de opleiding ter voorbereiding op specifieke missies meer aandacht besteed worden aan het veiligheidsbewustzijn.
- Ten slotte benoemt u een innovatie ten aanzien van schietveiligheid. De CDS heeft in september 2022 opdracht gegeven om over te gaan tot de verwerving van nieuwe 'safety-mondingsstoppen' om het effect van het risico op vermenging van munitie te beperken.

Val van een CV90

De IVD heeft onderzoek gedaan naar de val van een militair van een *Combat Vehicle 90* (CV90) tijdens herstelwerkzaamheden daaraan in de nacht van 5 op 6 september 2019. Bij het ongeval tijdens de oefening *Horse supremacy* raakte de militair ernstig gewond. Aan de val hield hij blijvend letsel over.

De IVD heeft niet met zekerheid kunnen vaststellen wat de val van het slachtoffer veroorzaakte en hoe hij is gevallen. Wel stelt de IVD dat maatregelen gericht op het beheersen van veiligheidsrisico's de val hadden kunnen voorkomen of de gevolgen hadden kunnen beperken. Op grond van de bevindingen beveelt de IVD de CDS en zijn ondercommandanten aan om ook in de uitvoering de toepassing van situationeel risicomanagement te stimuleren, inclusief het treffen van beheersmaatregelen. U neemt deze aanbeveling over.

In relatie tot deze aanbeveling geeft u aan welke maatregelen Defensie reeds treft. Zo worden commandanten steeds beter geadviseerd over veranderende omstandigheden en de mogelijke risico's die daarbij ontstaan. Daarnaast benoemt u het programma 'integraal risicomanagement'. U geeft aan dat de defensieonderdelen zijn gestart met het opstellen van implementatieplannen hiervoor.

Financiële overwegingen

Het versturen van de Kamerbrief kent geen financiële consequenties.

Juridische overwegingen

Het versturen van de Kamerbrief kent geen juridische consequenties. Voor het voorval op Kamp Marmal geldt dat de afhandeling van de schadeclaim en de strafrechtelijke afhandeling nog loopt.

Communicatie

Dco draagt zorg voor het opstellen van een intranetbericht en een nieuwsbericht op defensie.nl. Deze berichten worden separaat aan u aangeboden. Aanvullende communicatie naar aanleiding van de Kamerbrief wordt opgepakt door DCo in overleg met DGB.

Overwegingen uitvoering

In de totstandkoming van de brief is nauw samengewerkt met CDS/DAOG en CDS/DOPS.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

